

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Διευθ. Ζόρας Οικονομίδης

ΔΙΟΧΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πέμπτη 7 Μαρτίου 1996, ώρα 9.00 μ.μ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Π. ΚΑΡΡΕΡ : "Κυρά Φροσύνη",
(1829-1896) Εισαγωγή από την όπερα.

Α' εκτέλεση.

Χ. ΞΑΝΘΟΥΔΑΚΗ : Κοντσέρτο για κοντραμπάσο
(1950) και ορχήστρα.

Μέτριο - αργό - γρήγορο

Κοντραμπάσο: ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Α' παγκόσμια εκτέλεση για πλήρη ορχήστρα.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

FR. SCHUBERT : Συμφωνία αρ. 4, σε ντο ελάτ. "Τραγική",
(1797-1828)

Adagio molto - Allegro vivace

Andante

Menuetto (Allegro vivace - Trio)

Allegro

J. SIBELIUS : "Φινλανδία",
(1865-1957) Συμφωνικό ποίημα, έργο 26.

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΟ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ.

Το έργο αυτό είναι μια δεύτερη, αναθεωρημένη, μορφή (η νέα επεξεργασία αφορά κυρίως την ενορχήστρωση για Συμφωνική Ορχήστρα) του Κοντσέρτου για Κοντραμπάσο και Ορχήστρα Δωματίου, που γράφτηκε στα τέλη του 1991, κατόπιν παραγγελίας του ΟΜΙΜΑ, και παίχτηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, από το συγκρότημα Αίσα III με διευθυντή τον Θ. Αντωνίου και σολίστ τον Β. Παπαφασσιλείου, στις 8 Ιανουαρίου 1992. Στη νέα του μορφή, το έργο παρουσιάζεται σε πρώτη εκτέλεση.

Το 'Κοντσέρτο για κοντραμπάσο' ακολουθεί τις κλασικές μορφολογικές προδιαγραφές του είδους. Τρία μέρη - εδώ σε συνεχή διαδοχή, χωρίς διακοπή της μουσικής ροής - από τα οποία το πρώτο, σε μέτρια ρυθμική αγωγή, αποτελεί μία ελεύθερη εφαρμογή του διθεραπευτικού προτύπου της σονάτας, το δεύτερο, σε αργή ρυθμική αγωγή, ακολουθεί τα πρότυπα της ρομάντσας και των θεματικών παραλλαγών, ενώ το τρίτο, σε γρήγορη ρυθμική αγωγή, είναι ένα μονοθεματικό πολυφωνικό ροντέ σε μορφή *fiuto*. Από πλευράς μουσικού κινήματος, το έργο είναι μια σπουδή στις μελωδικές και αρμονικές δυνατότητες που προκύπτουν οι επτά διαφορετικοί 'τρόποι' που προκύπτουν μέσω της αεριοποίησης μιας ελάσσονος μελωδικής κλίμακας (οι τρόποι, με άλλα λόγια, που αντιστοιχούν στις επτά διαφορετικές θέσεις δύο λιπασμένων χορδών από ένα τόνο). Ανάμεσά τους, ο ίδιος ο ελάσσων μελωδικός τρόπος, ένας τρόπος που χρησιμοποιήθηκε από τον Μπάρτοκ (τρεις τόνοι - ημιτόνιο - τόνος - ημιτόνιο - τόνος), αλλά και διάφοροι τρόποι, γνωστοί ή άγνωστοι, (ή τουλάχιστον χρησιμοποιήτοι μέχρι σήμερα), με ασυνήθιστους συνδυασμούς διαζευγμένων τετρακόρδων (π.χ. φρυγικό - δωρικό: ημιτόνιο - δύο τόνοι / τόνος - ημιτόνιο - τόνος).

Το κοντσέρτο εξελίσσεται με συνεχείς μετατροπές σε ομόνημες ή σχετιζόμενες κλίμακες, που διατρέχουν συνεχώς ολόκληρο τον κύκλο των επτά αυτών τρόπων. Ο σολίστας καλείται να παίξει το μέρος του, αυξημένων δεξιοτεχνικών απαιτήσεων, κουρδίζοντας το κοντραμπάσο του μια μικρή τρίτη ψηλότερα από το σύνηθες κούρδισμα. Η "σκορνιατούρα" αυτή επιφέρει: τη μελωδική κίνηση του οργάνου σε υψηλές περιοχές και την ενίσχυση των Αρρικών του δυνατοτήτων, σε βάρος, βεβαίως, του "σκοτεινού" στοιχείου που χαρακτηρίζει το χόκρωμά του στο κανονικό κούρδισμα.